

Михайська П.В.,
курсант 2 курсу ФПФОДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:
Круглова О.О.,
канд. юрид. наук, доцент,
старший викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СПОРТИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ СПОРТИВНОГО ПРАВА

Попри те, що у світі вже давно існує окремий напрям юриспруденції – спортивне право, в Україні законодавство, яке мало б охоплювати суспільні відносини у сфері фізичної культури й спорту, тільки формується.

Найважливішими нормативно-правовими актами в даній галузі є регламенти і засновницькі документи спортивних організацій, об'єднань, контракти й інші акти. Внутрішні документи спортивних організацій мають велике значення для функціонування системи спортивних правовідносин у зв'язку з тим, що державні і міжнародні нормативно-правові акти регламентують лише загальні положення.

Фізкультурний рух в Україні спирається на різнобічну діяльність громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості [1].

Сфера фізичної культури і спорту в Україні має 2 великі сегменти: професійний (спорт вищих досягнень) та масова фізична культура та спорт.

Первинною ланкою самодіяльної організації фізкультурного руху є колективи фізкультури на підприємствах, в установах, організаціях, що об'єднують на засадах добровільності громадян за їх інтересами у фізкультурно-спортивному русі.

Добровільні спортивні товариства є масовими громадськими об'єднаннями. У своїй діяльності вони керуються Законами України «Про фізичну культуру і спорт», «Про об'єднання громадян» та іншими законодавчими актами України.

Крім добровільних спортивних товариств, значну роль у розвитку фізичної культури й спорту відіграє Національний олімпійський комітет України (далі – НОК України), який є незалежною, неурядовою, громадською організацією. У своїй діяльності НОК України керується законодавством України, Олімпійською хартією та власним Статутом. НОК України має виключне право представляти Україну на Олімпійських іграх, у

Міжнародному олімпійському комітеті, міжнародних олімпійських організаціях. Держава сприяє розвиткові матеріально-технічної бази НОК України, надає йому фінансову й організаційну допомогу щодо участі членів збірних команд в Олімпійських і Параолімпійських іграх, сприяє встановленню міжнародних зв'язків [2].

Розвиткові фізичної культури, спорту та туризму сприяють також національні спортивні федерації (громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості). Спортивні федерації мають виключне право представляти спорт України в міжнародних спортивних змаганнях і міжнародних спортивних організаціях, а також право на організацію й проведення відповідних національних спортивних змагань. Спортивні федерації створюють за потреби в усіх обласних і міських спортивних комітетах.

Ключова діюча особа сфери фізичної культури і спорту – спортивна організація в контексті цивільно-правового регулювання, як юридична особа, має відокремлене майно, може від свого імені набувати майнові та особисті немайнові права і мати обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді тощо. Як юридична особа, спортивна організація може бути створена як громадська організація, що згідно зі ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання» є громадським об'єднанням, засновниками та членами якого виступають фізичні особи. Ці організації – громадські або господарські – можуть об'єднуватися у спортивні федерації. Разом із тим послуги у сфері спорту і фізичної культури можуть набувати комерційного характеру, бути об'єктом підприємницької діяльності, а отже, передбачати створення суб'єктів спортивної і фізкультурної діяльності у формі господарських організацій в різних організаційно-правових формах, що можуть створюватися у формі підприємств, заснованих на різних формах власності, унітарних чи корпоративних засадах.

У законодавстві, на жаль, немає типізації суб'єктів спортивної і фізкультурної діяльності з позицій існуючих у господарському та цивільному законодавстві видів юридичних осіб та їх організаційно-правових форм, а існує перелік усіх суб'єктів за предметними особливостями їх діяльності у сфері фізкультури і спорту, що ускладнює правову врегульованість відносин у цій сфері [3].

Сучасний спорт розвивається стрімкими темпами не тільки за кордоном, а й в Україні. Зміни, які відбуваються в сучасному спорті, вимагають свого законодавчого оформлення на різних рівнях: міжнародному, державному, суб'єктів держави і муніципалітетів [4]. Прогрес спортивних відносин у нашій країні відбувається досить динамічно, що, у свою чергу, вимагає постійної роботи з удосконалення нормативно-правової бази, створення принципово нових законодавчих актів, що закріплюють досягнення українського спорту.

Бібліографічні посилання

1. Про фізичну культуру і спорт : Закон України // ВВР України. – 1994. – № 14. – Ст. 80 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>.
2. Олімпійська хартія Міжнародного Олімпійського комітету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nos-ukr.org/files/OfficialDocuments/CHARTER%20July%202007-Feb08.pdf>
3. Костенко М.П. Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень в Україні / М.П. Костенко // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. праць. – К. : Науковий світ, 2003. – С. 12–17.
4. Корж В.П. Нормативно-правове та організаційно-управлінське забезпечення розвитку фізичної культури і спорту в Україні / В.П. Корж, Ю.О. Павленко, М.В. Дутчак та ін. // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту: зб. наук. праць. – 2006. – №10. – С. 4–12.
5. Шкробтій Ю.М. Напрями реформування системи фізичної культури і спорту в Україні / Ю.М. Шкробтій // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту : зб. наук. праць. – 2004. – № 4. – С. 5–11.
6. Сітнікова Н.С. Механізми державного регулювання олімпійського руху в Україні. – Тернопіль : Збруч, 2000. – 248 с.
7. Олійник М.О. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / М.О. Олійник, А.П. Скрипник. – Х. : Харківський держ. ін.-т фізичної культури, 2000. – 292 с.
8. Леонова А.О. Ефективність державного управління в контексті євроінтеграції України : навч.-метод. посіб. / А.О. Леонова, В.П. Давидова, О.О. Новачук. – К. : ДПА України, 2007. – 390 с.
9. Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні : Закон України // ВВР України. – 2000. – № 43. – Ст. 370 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1954-14>.
10. Про антидопінговий контроль у спорті : Закон України // ВВР України. – 2001. – № 23. – Ст. 112 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2353-14>.